

who is sick, he prays for mercy on his behalf during the blessing relating to the sick, in accordance with his ability to express himself. If he requires a livelihood, he adds a plea and request to the blessing of the years. The same applies to each one of the blessings. And if he wants to ask for any of his needs in the blessing "Who hears prayer," he may so ask. But one may not make requests during the first three or last three blessings.

חולה מבקש עליו רחמים בברכת חולים כפי צחות לשונו היה צריך לפרנסה מוסיף תחנה ובקשה בברכת השנים. על דרך זו בכל אחת מהן ואם רצה לשאול כל צרכיו בשומע תפלה שואל. אבל לא ישאל לא בשלש ראשונות ולא בשלש אחרונות:

BAMIDBAR FOR MONDAY

TORAH

במדבר ליום שני

תורה

יכין בקריאת ארבעה פסוקים אלו שהם כנגד ד דמילוי יוד דשם ב'ין להשאר בו הארה מתוספת הרוח משבת שעברה

ז ליהודה נחשון בר עמינדב:
ח ליששכר נתנאל בר צוער:
ט לזבולן אליאב בר חלון:
י לבני יוסף לאפרים אלישמע
בר עמיהוד למנשה גמליאל
בר פדהצור:

ז ליהודה נחשון בן עמינדב: ח ליששכר
נתנאל בן צוער: ט לזבולן אליאב בן
חלון: י לבני יוסף לאפרים אלישמע בן
עמיהוד למנשה גמליאל בן פדהצור:

(7) For Yehudah, Nachshon, the son of Aminadav; (8) For Yissakhar, Netaneil, the son of Tzu'ar; (9) For Zevulun, Eliav, the son of Cheilon; (10) For the children of Yosef: For Efraim, Elishama, the son of Amihud; for Menashe, Gamliel, the son of Pedahzur;

PROPHETS Hoshea 2

נביאים הושע פרק ב

ז ארי טעת כנישתהון בתר
נבני שקרא בהיתו מלפיהון
ארי אמרה אהך בתר עממיא
רחמי מספקי מיכלי ומשתי
כסות מילא ובוץ משח כל פרנוסי: ח בכך הא אנא מקלקל ית אורחתיה כמא דסיגינ בכוביא ואפסוק

ז כפי זנתה אמן הבישה הורתם כפי אמרה אלכה
אחרי מאהבי נתני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני
ושקויי: ח לכן הנני שך את דרכך בסירים וגדרתי
כסות מילא ובוץ משח כל פרנוסי: ח בכך הא אנא מקלקל ית אורחתיה כמא דסיגינ בכוביא ואפסוק

(7) For their mother played the harlot; she who conceived them shamed herself; for she said; I will go after my lovers; those who provide my bread and water, my wool, my flax, my oil and my drinks. (8) Therefore, behold I will close off
רש"י

(7) **Their mother** — *Their nation. She who conceived them shamed herself;*
— *Those who teach them are embarrassed.*

(ז) **אמן. כניסיה שלהם: הבישה הורתם. שביישו**
המורים אותן: אחרי מאהבי. בדרבי רשעים:

I will go after my lovers; — *In the way of the wicked.*

כְּמֵא דְמִפְסָקִין בְּכַתְּלֵיא וְשִׁבְלֵיהָא לָא תִשְׁכַּח: ט וְתִרְדֵּף שְׁלָם עִם עֲמֻמֵּיא רַחֲמָהּא וְלֹא תִדְבֵק יְתוּחֹן וְתִבְעֵי סְעִיד וְלֹא תִשְׁכַּח וְתִימַר אַהֲךְ וְאַתּוּב לְפִוּלְחֹן רְבוּנֵי קְדַמָּאָה אַרִי טַב לִיכַד הוּיתִי פְּלִחָא קְדַמוּהִי מְכַעַן לָא

אֶפְלַח לְטַעוֹתַי: י וְאִינּוֹן לָא יִדְעִין אַרִי אֲנָא בְּרַכִּית לְהוֹן עֲבוּרָא וְחִמְרָא וּמִשְׁחָא וְכִסְפָּא אֲסַגִּיתִי לְהוֹן וְדַהֲבָא מְנִיה עֲבָדוּ לְטַעוֹתַי:

your way with thorns and I will erect a fence before her so that she will not find her paths. (9) And she will pursue her lovers, but not reach them and she will seek them, but not find them; and she shall say; I will go and return to my first husband, for it was better then, than it is, now. (10) But she did not realize that it was I who gave her the grain, and the wine, and the oil; and I gave her much silver and gold, but they made it for baal.

RASHI

רש"י

(ח) הִנְנִי שֹׁף. לְשׁוֹן סְגִירָה: בְּסִירִים. בְּקוֹצִים: (י) לָא יִדְעָה. לָא שָׁמְהָ אֶל לְבָהּ: וְזָהָב. הֵם עָשׂוּ לְבַעַל:

(8) **an expression of closing.** — *with thorns.* (10) **Did not realize** — *She did not take it to heart.* **And**

gold — *But they made it for baal.*

WRITINGS Proverbs 30

כתובים משלי פרק ל

יֵד דְרָא דְסַפְסְרֵי אִינּוֹן שְׁנוּי וְחִרְיֵי אִינּוֹן נִיבּוּי לְמִיכַל מְסַכְנֵי מֵאַרְעָא וְלַעֲלִיבֵי מִן בְּנֵי נְשָׂא: טו לַעֲלוּקָא תִרְתִּין בְּנֵין הֵב הֵב תִּלְת אִינּוֹן דְלֹא

יֵד דְּוֹר וְחִרְבוֹת שְׁנוּי וּמֵאֲכָלוֹת מִתְלַעְתִּיו לְאָכַל עֲנִיִּים מֵאַרְץ וְאֲבִיוֹנִים מֵאָדָם: טו לַעֲלוּקָה וְשִׁתִּי בְּנוֹת הֵב וְהֵב שְׁלוֹשׁ הֵנָּה לָא תִשְׁבַּעְנָה אֲרַבַּע

(14) A generation whose teeth are swords and whose molars are knives to devour the poor of the earth and the destitute of mankind. (15) The grave has two daughters, Give and Give. Three are never sated and four who never

RASHI

רש"י

(יד) חִרְבוֹת. שְׁנוּי הִחְיוֹנוֹת: מִתְלַעְתִּיו. שְׁנוּי הַפְּנִימִיּוֹת: וּמֵאֲכָלוֹת. סַפְסָנִים: (טו) לַעֲלוּקָה. לְשִׂאוֹל: שְׁתֵּי בְּנוֹת. גַּן עֵדֶן וְגִיהֵנוֹם: הֵב הֵב. זוֹ

(14) **Swords** — *the outer teeth.* — *מתלעתיו* — [this is referring to] *the inner teeth.* **and molars** — *knives.* (15) **For the grave.** **Two daughters** — *Gan Eden and*

Gehinnom. Give and Give — *this one*

לֹא־אָמְרוּ הוֹן: טו שְׂאוֹל וְעֶצֶר רַחֵם אֶרֶץ לֹא־
 שְׂבֵעָה מִיַּם וְאֵשׁ לֹא־אָמְרָה הוֹן: יז עֵינַי וְתִלְעַג
 לְאָב וְתִבּוּז לִיקָה־ת־אֵם יִקְרוּהָ עֲרֻבֵי־נַחַל וַיֹּאכְלוּהָ
 בְּנֵי־נֶשֶׁר:
 שְׂבֵעַן וְאַרְבַּע דָּלָא אֲמָרֵן
 מִסְתָּא: טו שְׂיֹל וְאַחַדְת רַחֲמֵי
 וְאַרְעָא לֹא שְׂבֵעָא מִיָּא וְנֹרָא
 לֹא אֲמָרָה מִסְתָּא: יז עֵינַי
 דְּמִצְרִיא לְאָב וְשִׂטָּא
 קְשִׁישׁוּתָא דְאֲמָא נְחֻצוּנְיָה

עֲרֻבֵי דְנַחַלָּא וַיִּסְמוּן יִתְיָה בְּנֵי נֶשֶׁרָא:

say; Enough! (16) The grave, the confined womb, the land which is not sated with water, and fire — they never say; Enough. (17) The eye that mocks the father and despises the mother's wrinkles — may the ravens of the valley peck it out and young eagles devour it.

RASHI

רש"י

says; Give me the righteous while this one says [Give me]; the wicked. (16) **The confined womb** — i.e., coitus. (17) **ליקהת** **אם** — means, the wrinkles which gather on his mother's face, i.e., when his father and mother grow old. **יקרוה** — peck a hole into it.

אֲמַרְתָּ תִּנּוּ לִי צְדִיקִים וְזוֹ רָשָׁעִים: (טו) וְעֶצֶר רַחֵם. תִּשְׁמִישׁ: (יז) לִיקָה־ת־אֵם. לְקַמְטִים הַנִּקְבָּצִים בְּפָנָי אִמּוֹ בְּלוּמֵר בְּשִׂאבֵיו וְאִמּוֹ זְקָנִים: יִקְרוּהָ. יִנְקְבוּהָ:

Mishnah Eruvin, chapter 10

משנה עירובין פרק י

(1) If one finds [on a Sabbath, several pairs of] *tefillin* [in a field, where they were left unprotected] he should [put them on as on a

א המוצא תפלין, מכניסן זוג זוג. רבן גמליאל אומר, שנים שנים. במה דברים אמורים, בישנות, אבל

weekday and thus] bring them in [to a protected area], one pair at a time. [The *Tanna Kamma* maintains that on the Sabbath one really should don *tefillin* however, the Rabbis prohibited wearing them in a public domain, lest a strap break and one come to carry on the Sabbath. Here, where the *tefillin* are in danger of being damaged, there is a special dispensation to permit wearing them. However, one may not wear more than one pair at a time since this would be prohibited as **בל תוסיף** — “Do not add to it.” (Deuteronomy 13:1)] Rabban Gamliel [holds that a) there is no mitzvah of *tefillin* on Sabbath, therefore, there is no **בל תוסיף**, and b) *tefillin* are considered an adornment, hence he] says: Two pairs [may be worn and brought in] at one time [since on the head and hand there is room for two pairs to be worn properly; more than two pairs however, would be prohibited as carrying since only that which is worn properly is considered an adornment]. When do these words apply? To old ones [that show marks of once having had a proper knot, in which case there can be no doubt that they were proper *tefillin*]

רבנו עובדיה מברטנורא

א המוצא תפלין. בשדה במקום שאינן משתמרים” זוג זוג. אחד בראש ואחד בזרוע כדרך שלובשן בחול, והיינו זוג, וחזור תמיד ומכניס זוג זוג עד שיכניס את כולן. קסבר שבת זמן תפלין הוא אלא שחכמים גזרו עליהן גזירה שמה תפסק רצועה ויביאם בידו, ואם ילבש יותר מזוג איבא בל תוסיף ואתי איסור בל תוסיף ומשוי להו עליה כמשאוי. ורבן גמליאל סבר שבת לאו זמן תפלין הוא, והיינו טעמא דשרו ליה רבנן בהצלה משום דתכשיט הוא, הילכך מכניסן שני

but, in the case of new ones [which might be assumed to be amulets], he is exempt [and in fact prohibited from bringing them in]. If he found [many of] them tied in pairs or all together in one large bundle [there being so many pairs that he would be unable to bring all of them to safety in the aforementioned manner before the Sabbath is over], he remains with them until dark [i.e., after Shabbat] and then brings them in. In time of danger [referring here to religious persecution by a hostile government], he covers them and then proceeds on his way. [However, in other instances of danger such as bandits, he carries them less than four cubits, stops and repeats the process until he reaches safety, thus avoiding the Biblical prohibition of carrying]. (2) Rabbi Shimon says [in the aforementioned case of bandits]: He [may come to carry it a full four cubits, therefore, it is preferable that he] passes them to his friend and his friend passes them on to his friend, and so on [each carrying them less than four cubits, thus avoiding the Biblical prohibition of carrying], until he reaches the outermost courtyard. The same procedure is to be followed in the case of a child of his [born in the field. Here, too, according to Rabbi Shimon,] he passes him to his friend and his friend passes him to his friend, and so on, even though there are as many as one hundred men. [According to the *Tanna Kamma*, however, he carries the child less than four cubits, stops and repeats the process]. Rabbi Yehudah says: A man may pass a[n ownerless] barrel to his friend and his friend may pass it on to his friend even beyond the [two thousand cubit] Sabbath limit [since Rabbi Yehudah maintains that ownerless items do not acquire Sabbath limits]. They [the Sages who are of the same opinion as Rabbi Yochanan ben Nuri], however, said to him: It may not be moved further than the feet of its owner [i.e., had it had an owner; meaning, it may not be moved further than two thousand cubits, since ownerless items are also restricted to the Sabbath limit (see 4:5, Chok, vol. 5 pg.

רבנו עובדיה מברטנורא

זוגות שני זוגות, דשני זוגות הוי תכשיט לפי ששנינו מקום יש בראש להניח בו שני תפליין, וכל כמה דהוי תכשיט שרי. ומשום בל תוסיף ליבא הבא, דאין באין מצות תפליין כלל אלא כשאר מלבוש דעלמא. ואין הלכה כרבן גמליאל: **בישנות**. שניכר הקשר, דודאי תפליין הן ויש בהן קדושה ואסור להניחן במקום בויון. אבל בחדשות אין מחללין שבת עליהן להכניסן, דילמא קמייע בעלמא נינהו, ואין קדושה אלא בעשויין כהלכתן לשמן: **צבותים**. קשורים כל זוג זוג לעצמו: **כרוכים**. הרבה ביחד: **מחשיך עליהן**. יושב ומשמרם שם עד שתחשך, ומשחשיכה מכניסן כולם ביחד. וכגון זהם מרובים שאם יביאם זוג זוג לא תכלה הבאתם קודם הלילה, שאם הם בענין שתכלה הכנסתן לבית קודם הלילה, שאם הם בענין שתכלה הכנסתן לבית קודם הלילה, שגזרו שמד שלא להניח תפליין. ומתניתין חסורי מחסרא והכי תתני, במה דברים אמורים בסכנה של שמד, אבל אם מתירא לשהות שם מפני הלסטים, מוליכין פחות פחות מארבע אמות: **ב ר' שמעון אומר נותנן לחברו**. ואינו מוליכין פחות (פחות) מארבע אמות כשמתירא מפני הלסטים, גזירה שמא יעבירם מתחילת ארבע לטוף ארבע. והלכה כר' שמעון: **וכן בנו**. שילדתו אמו בשדה בשבת: **נותנו לחברו**. והא עדיפא מלטלטלו פחות פחות מארב אמות: **אפילו חוץ לתחום**. בחבית של הפקר מיירי. דאי יש לה בעלים, הא קיימא לן הבהמה והכלים כרגלי הבעלים. וסבר ר' יהודה נכסי הפקר לא קנו שביתה:

428). The *halachah* follows Rabbi Yehudah.]. (3) If a man was reading a scroll [of Scripture] while on a threshold [which due to its height, measurements and location was a *karmelit*, i.e., neither a public nor a private domain, (nevertheless, transporting from a public or private domain into a *karmelit* or vice versa is Rabbinically prohibited)] and [one end of] the scroll rolled out of his hand

[into the public domain; since he is holding the other end, the scroll is not considered being in a public domain and therefore], he may roll it back towards himself. If he was reading it on a rooftop [which is a private domain] and [one end of] the scroll rolled out of his hand, he may, before it reached ten handbreadths from the ground, roll it back towards himself. But after it had reached [and settled upon the wall (which was built, slanted, towards the street) within] the ten handbreadths [from the ground which is considered a public domain] he may not roll it back [rather], he must turn it over with its writing facing downwards [facing the wall, thereby protecting it somewhat. Even though he is still holding the other end so that the scroll is not considered as though lying within a public domain, here, however, in contrast to the first case, the Rabbis prohibited, lest someone observing mistakenly believe that one may retrieve it even if the other end had dropped as well which would be Biblically prohibited]. Rabbi Yehudah says [where the wall was not built on a slant so that the scroll has not settled upon anything, and is simply dangling]: Even if it was dangling from the ground by no more than the width of a thread, he may roll it back towards himself. Rabbi Shimon says: Even if it touched [and is resting upon] the actual ground he may roll it back to himself, since no prohibition that is due to Rabbinic edict [such as the rolling back of a scroll when one of its ends was still in the reader's hands] stands in the way of [the dignity of] Holy Scripture [the *halachah* does not follow Rabbi Shimon]. (4) It is permissible to place [breakable] items upon, and take from, a

זו יותר מרגלי בעליה: ג היה קורא בספר על האסקפה, נתגלגל הספר מידו, גוללו אצלו. היה קורא בראש הגג ונתגלגל הספר מידו, עד שלא הגיע לעשרה טפחים, גוללו אצלו. משהגיע לעשרה טפחים, הופכו על הכתב. רבי יהודה אומר, אפילו אין מסלק מן הארץ אלא כמלא מחט, גוללו אצלו, רבי שמעון אומר אפילו בארץ עצמו גוללו אצלו, שאין לה דבר משום שבות עומד בפני כתבי הקדש: ד זי

רבנו עובדיה מברטנורא

אמרו לו. ר' יוחנן בן נורי הוא דאמר לה, דשמעינן ליה נכסי הפקר קונין שביתה במקומן: לא תהלך זו יותר מרגלי בעליה. כלומר אם היו לה בעלים ולא עירבו לא היתה מהלכת אלא אלפים אמה, השתא נמי לא תלך אלא אלפים אמה ממקום שביתה. והלכה כר' יהודה: ג הקורא בספר. כל ספרים שלהם היו נגללים כספר תורה שלנו: האסקופה. כעין אצטבא שלפני פתח הבית, וכרמלית היא: גוללו אצלו. הואיל וראשו אחד בידו: לעשרה טפחים. התחתונים הסמוכים לקרקע של רשות הרבים, דאם אין אגדו בידו הוי איסור דאורייתא, וגזרינן אגדו בידו אטו שאין אגדו בידו. ובגמרא פריך והא לא נח, כלומר אף על פי שהגיע לעשרה טפחים התחתונים אין כאן איסורא דאורייתא אפילו לא היה אגדו בידו שהרי לא נח ברשות הרבים, ומשני, כגון שהיה שם כותל משופע ונח הספר על בליטת הכותל של עשרה טפחים התחתונים דהוי כאילו נח ברשות הרבים, ואם לא היה אגדו בידו הוי חיובא דאורייתא אם היה מביאו אצלו. ומתניתין חסורי מחסרה והכי קתני, הגיע לעשרה טפחים מן הארץ הופכו על הכתב במה דברים אמורים בכותל משופע דנח אבל בכותל שאינו משופע גוללו אצלו דברי ר' יהודה שרבי יהודה אומר אפילו אינו מסולק מן הארץ אלא מלא החוט גוללו אצלו דבעינן הנחה על גבי משהו: הופכו על הכתב. האותיות כלפי הכותל, שלא יהא מוטל כל כך בבזיון, ומניחו שם עד שתחשך: דבר משום שבות. כגון זה שאגדו בידו וליכא כי אם שבות דרבנן אם בא לגוללו אצלו, שאין חייב מן התורה אלא אם כן יצא הספר כולו מידו ונח ברשות הרבים ובא לעקרו מרשות הרבים

ledge in front of a window on the Sabbath [provided it is ten handbreadths or more from the ground and as such, is not considered airspace of a public domain. However, one is prohibited Rabbinically, from placing unbreakable items upon it, lest they fall and the owner retrieve it]. One may stand in a private domain [stretch his hand out] and move objects [that he has no need for (see Tosfot Yom Tov on Mishnah 6)] in a public domain, or he may stand in a public domain and move objects in a private domain, [moving objects in a public domain is permitted] provided that he does not take them beyond four cubits [from the place where he picked them up. The reason being that, since he has no need for them, we do not fear lest he bring them in or carry them out]. (5) One may not stand in a private domain and urinate into a public domain or in a public domain and urinate into a private domain, and the same applies to spitting. Rabbi Yehudah says: Even when a person's spittle accumulates in his mouth [ready to be spit out, it is no longer considered as being part of his body and therefore], he may not walk four cubits [in a public domain as this would be considered carrying] before he spits it out. (6) One may not stand in a private domain [hold in his hand a needed, drinking vessel] and drink in a public domain or stand in a public domain and drink in a private domain unless he brings his head and the greater part of his body into that domain in which he is drinking [otherwise, he may come to bring the needed, drinking vessel towards his body, thus transferring from one domain to another (see Rambam, Shabbat 15:2)]. And a similar law [regarding the liability of tithes] applies to a winepress [i.e., if his head and greater part of his body is over the winepress this is considered informal and random drinking, falling under the category of "One may drink out of the winepress" (Ma'aserot 4:4) prior to tithing. However, one may not drink wine once removed from the winepress, unless it had been tithed first; thus, if his head or greater part of his body is not in the winepress, he must tithe the wine before drinking]. One [standing in a

שֶׁלפְּנֵי חֲלוֹן, נֹתְנִין עָלָיו וְנוֹטְלִין מִמֶּנּוּ בַשַּׁבָּת. עוֹמֵד אָדָם בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד וּמְטַלְטֵל בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים, בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים וּמְטַלְטֵל בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד, וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יוֹצִיא חוּץ מֵאַרְבַּע אַמּוֹת: ה' לֹא יַעֲמוֹד אָדָם בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד וַיִּשְׁתֵּין בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים, בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים וַיִּשְׁתֵּין בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד, וְכֵן לֹא יִרְוֶה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם מִשְׁנַתְּלֵשׁ רֶקֶב בְּפִיו, לֹא יִהְלֵךְ אַרְבַּע אַמּוֹת עַד שִׁירֹק: ו' לֹא יַעֲמוֹד אָדָם בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד וַיִּשְׁתֶּה בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים, בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים וַיִּשְׁתֶּה בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד, אֲלֵא אִם כֵּן הַכֹּהֲנִים רָאשוּ וְרוּבוֹ לְמָקוֹם שֶׁהוּא שׁוֹתֶה. וְכֵן בַּגֵּת.

רבנו עובדיה מברטנורא

ולחניהו ברשות היחיד. ואין הלכה כר' שמעון: ד' זיו. אבן או עץ הבולט מן הכותל על אויר רשות הרבים גבוה עשרה טפחים מקרקע של רשות הרבים: נותנין עליו. בני עליה, ונוטלים ממנו, שאויר רשות הרבים אינה הולכת אלא עד עשרה. ודוקא כלים הנשברים כגון כוסות וצלוחיות הוא דנותנים עליו. אבל כלים שאינם נשברים לא, דלמא נפלו ברשות הרבים ואתי לאתויינהו: עומד אדם ברשות היחיד. בבית או על הגג, ונוטל חפץ כאן ומניח כאן ברשות הרבים. ואע"פ שאין ראשו ורובו עומד ברשות הרבים במקום החפץ, ולא גורינן שמא יביאנו אצלו: ובלבד שלא יוציאנו. מארבע אמותיו שהיה מונח בו: ה' וישתיין ברשות הרבים. דמפיק מרשות היחיד לרשות הרבים. ואם השתיין חייב חטאת, ואף על גב דבעינן עקירה מעל גבי מקום שיש בו ארבעה על ארבעה, השתיין וכן הרוק הוא כמונחים במקום שיש בו ארבעה על ארבעה: משנתלש רוקו. והוא שנתעגל ונתהפך בפיו. ואין הלכה כרבי יהודה: ו' וישתה ברשות הרבים. והני מילי בכלים שהם צריכין לו, דגורינן דלמא אתי לאתויינהו, אבל בכלים שאין צריכין לו מותר, ואפילו לא הכניס ראשו ורובו ברשות הרבים: וכן בגת. לענין מעשר, שאם הכניס ראשו ורובו בגת שותה בלא מעשר,

public domain on Shabbat] may catch water [into a vessel] from a gutter [adjoining within three handbreadths alongside the roof of a building] at a height below ten handbreadths from the ground, [and is thus, a part of the public domain, or from a higher level, if it

is a *karmelit*. However, he may not place his mouth or a vessel to the gutter itself, even if the gutter was below ten handbreadths from the ground, since the gutter is considered as being part of the roof and is thus, a private domain] but from a water-spout [protruding from the gutter three handbreadths or more, where the spout itself occupies a space of less than four handbreadths square] he may drink in any manner [since the gutter is no longer considered part of the roof and thus, is itself in a public domain. However, if the spout occupies four handbreadths square or more, regardless of whether it is below ten handbreadths and is a *karmelit* or whether it is higher than ten handbreadths and is a private domain, it would be forbidden to place his mouth to it]. (7) [Even though a cistern ten handbreadths deep, covering an area of more than four handbreadths square is a private domain, and as such, if one lifted water from a window above it, he would be transferring from one private domain to another, still had the embankments surrounding the cistern been less than ten handbreadths high, this would be forbidden. The reason being, any transfer passing through the space of a public domain (i.e., any air space within ten handbreadths of the ground) is Rabbinically forbidden. However,] if a cistern in a public domain had [surrounding it] an embankment ten handbreadths high [thus the airspace above it is an exempt area (see Shabbat 11:3, Chok vol. 2, pg. 437)], it is permitted to draw water from it on the Sabbath through a window above it. If a [public] rubbish heap in a public domain was ten handbreadths high, it is permitted to pour water on it on the Sabbath from a window above it [However, had this been a private dump which eventually, may be moved, this would be forbidden Rabbinically as a preventive measure lest people continue to pour water on it even after it is no longer ten handbreadths high].

קולט אדם מן המזחילה למטה מעשרה טפחים. ומן הצנור, מכל מקום שותה: ז בור ברשות הרבים, וחליתו גבוהה עשרה טפחים, חלון שעל גביו ממלאין הימנו בשבת. אשפה ברשות הרבים גבוהה עשרה טפחים, חלון שעל גבה שופכין לתוכה מים בשבת:

רבנו עובדיה מברטנורא

דהוי שתיית עראי. וחזן לגת אינו רשאי לשתות בלא מעשר דהוי שתיית קבע: קולט. תופס, כלומר מקבל מן המים הנחלין ושותה: המזחילה. כמין בנין מדרון עשוי סמוך לכותל שזוחלין בו המים. ולהכי נקרא מזחילה שכל דבר המהלך ורוחש על גבי הכותל או על גבי קרקע נקרא זוחל כמה דאת אמר (דברים לב) זוחלי עפר: למטה מעשרה טפחים. גרסינן. והכי קאמר, עומד אדם ברשות הרבים וקולט בכלי למטה מעשרה טפחים מן המים היורדין מן המזחילה. וקולט דוקא, כדמפרש בגמרא, אבל לא יצרף ויחבר פיו או הכלי למזחילה שהיא בפחות משלשה סמוך לגג, ואע"פ שהיא למטה מעשרה, מכל מקום הואיל ומוטלת לאורך הכותל ובתוך שלשה לגג היא כגג והוי כמוציא מן הגג שהוא רשות היחיד לרשות הרבים: ומן הצנור מכל מקום. כלומר בין קולט בין מצרף, משום דצנור לעולם בולט הוא ויוצר לרשות הרבים. ובגמרא מוקי לה כשאין בצנור ארבעה על ארבעה שאינו חולק רשות לעצמו: ז וחוליתו עשרה, חלון שעל גבה ממלאין ממנה. כיון דחוליתו שהיא השפה אשר סביבותיה גבוהה עשרה טפחים, וקיימא לן דאין רשות הרבים למעלה מעשרה טפחים, אלא מקום פטור, לפיכך ממלאין מחלון שעל גבה בשבת, דהו מוציאין מרשות היחיד לרשות הרבים דרך מקום פטור. ואפילו הבור מופלגת מן הכותל של חלון ארבעה וטפחים, ממלאין ממנה, שאין כאן רשות הרבים מפסקת מן הבור לחלון בשעה שממלאין מים אלא מקום פטור בלבד: וכן אשפה ברשות הרבים גבוהה עשרה טפחים. רשות היחיד היא, ולא חיישינן שמא תנטל אשפה ותעמוד על פחות מעשרה ואתי למשרי) כדמעיקרא. ודוקא באשפה של רבים שאינה עשויה להפנות, אבל אשפה של יחיד

(8) A tree which [has its branches hanging over on all sides and] overshadows the ground: If the tops of its branches are not higher than three handbreadths from the ground [so that the law of *lavud* (which states that any open space less than three handbreadths does not constitute a breach) applies and the branches here are deemed connected to the ground, therefore] it is permitted to move objects under it. If its roots are three handbreadths high above the ground, one may not sit on them [just as it is forbidden to utilize any tree on Shabbat, lest one come to detach twigs. Where the tree roots are less than three handbreadths off the ground, it is considered as being the ground and one is permitted to sit on them]. The door to a backyard [which is not connected with hinges, but rather, is jammed into the opening in the rear of the house], or bundles of thorns used to breach a gap [in a fence] or reed-mats, one may not close [an opening] with them [if they are flush to the ground, since this resembles construction] unless they are raised from the ground [and does not resemble construction]. (9) A man may not stand in a private domain and open a door in a public domain [even with a key that he picked up in the public domain], or [stand] in a public domain and open a door in a private domain, [even with a key that he picked up in the private domain. This was prohibited Rabbinically lest he forget and bring the key into the domain where he is standing, thus violating Shabbat by transferring from one domain into another], unless he has made a partition ten handbreadths high [thereby converting the public domain into a private one]; these are the words of Rabbi Meir [who argues on Mishnah 4 above which states: "One may stand in a private domain (stretch his hand out) and move objects (that he has no need for) in a public domain," even though here, too, he has no need to bring the key back to himself yet, Rabbi Meir maintains that this is forbidden (see Tosfot Yom Tov). Furthermore, even when one area is a *karmelit* there, too, Rabbi Meir prohibits]. They [the Sages] said to him: It once happened at the butchers' market

רבנו עובדיה מברטנורא

העשויה להפנות אין זורקין לה בשבת, דחיישנן דלמא מפנה לה והויא לה רשות הרבים: **ח שהוא מיסך**. שנופו נוטה למטה מכל צדדיו סביב: **מטלטלין תחתיו**. דכיון דאין נופו גבוה מן הארץ שלשה טפחים הוי להו כלבודים לארץ ונמצאו כמחיצות, לפיכך מותר לטלטל תחתיו, ומכל מקום צריך למלאות אותו אויר שבין הנוף לארץ בתבן וקש וכיוצא בו, ולקשור הנופות שלא יזיזם הרוח, דכל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה אינה מחיצה. ואין מטלטלין בו אלא בבית סאתים שהם שבעים אמו ושירים, שכל מחיצה שתשמישה לאויר כלומר לשמור אויר השדות והכרמים ולא לדור בה אין מטלטלין בה אלא בבית סאתים: **לא ישוב עליהן**. שאסור להשתמש באילן, גזירה שמה יתלוש. ואי לא גביהי שלשה הרי הן בקרקע ומותר לישב עליהן: **הדלת שבמוקצה**. רחבה שאחורי הבתים, והדלת שלה אינה קבועה בציור כשאר דלתות אלא זקופה כנגד הפתח וכשהוא פותח מטיל הדלת על הארץ: **והדקים**. קוצים שהתקינן כדי לסתום בהם פרצה: **וכן מחצלות**. של קנים. כל אלו אינם קשורין ואין קבועין במקומן אלא כשבאין לפתוח מטילין אותן על הארץ, לפיכך אין נועלין בהם, דמחזוי כבנין. אלא אם כן גבוהים מן הארץ, דאז לא מיחזוי כבנין ונועלין בהן: **ט לא יעמוד אדם ברשות היחיד**. ויטול מפתח המונח ברשות הרבים ויפתח בו פתח החנות המונח ברשות הרבים, ואע"פ שאין ממקום המפתח עד הפתח ארבע אמות, גזירה שמה יכניס המפתח אצל: **אלא אם כן עשו לו מחיצה**. ויעמוד בתוכה ויפתח וינעול: **אמרו לו והלא מעשה בשוק של פטמין**. שמעוה רבנן לר' מאיר

ח אילן שהוא מסך על הארץ, אם אין נופו גבוה מן הארץ שלשה טפחים, מטלטלין תחתיו. שרשיו גבוהין מן הארץ שלשה טפחים, לא ישב עליהן. הדלת שבמוקצה והדקים שבפרצה ומחצלות, אין נועלין בהן, אלא אם כן גבוהים מן הארץ: ט לא יעמוד אדם ברשות היחיד ויפתח ברשות הרבים, ברשות הרבים ויפתח ברשות היחיד, אלא אם כן עשה מחיצה גבוהה עשרה טפחים, דברי רבי מאיר. אמרו לו, מעשה

in Jerusalem [which is a *karmelit* as the city was surrounded by walls and was locked at night] that they [stood in the street and] locked their shops, leaving the key in a window above the shop door [which was a private domain]. Rabbi Yose said: It was the wool dealers' market [the *halachah* does not follow Rabbi Meir]. (10) [A Biblically forbidden primary labor is building; however, this includes only permanent structures.

Rabbi Eliezer holds that adding to a temporary structure is also forbidden and thus, anything which has the appearance of building even if only temporary, is also Rabbinically forbidden. (see Shabbat 17:7, Chok vol. 3, pg. 434) If a door bolt [i.e., a bar or beam jammed into the door and into a hole in the ground, even if it] had a knob at one end [which can be used as a pestle], Rabbi Eliezer forbids it [unless it is tied to, and hanging from, the door which would identify it as a lock and not as a beam for construction. However if the rope tying the bolt was very thin and, as such, would tear, in this case Rabbi Eliezer would forbid,] while Rabbi Yose [maintains that, since the bolt can also be used as a pestle, it is, therefore, considered as though locking the door with a utensil, which does not resemble the forbidden labor of building, therefore, he] permits it. Said Rabbi Eliezer: At a Synagogue in Tiberias, the common practice, in fact, was to treat it as being permissible, until Rabban Gamliel and the Elders came and forbade them. Said Rabbi Yose [It happened the other way around]: They treated it as being forbidden, but Rabban Gamliel and the Elders came and permitted it to them [the *halachah* follows Rabbi Yose]. (11) A door bolt [without a knob] that [is tied to the door, but does not hang in the air, rather it] drags along the ground, one may lock [a door] with it in the Temple [since it resembles building, its prohibition is by Rabbinic edict and Rabbinical restrictions regarding Shabbat do not apply in the Temple], but not elsewhere [since it does not hang in the air, it resembles building]; but with one that rests on the ground [not being connected to the door in any fashion], this is forbidden [both] here [in the Temple] and there [outside the Temple] since this is regarded as actual building]. Rabbi Yehudah [maintains that a bolt, even when not

בשוק של פּטָמִין שֶׁהָיָה בִירוּשָׁלַיִם, שֶׁהָיוּ נוֹעְלִין וּמַנְיְחִין אֶת הַמַּפְתָּח בַּחֲלוֹן שֶׁעַל גְּבִי הַפֶּתַח. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, שׁוֹק שֶׁל צְמָרִים הָיָה: ' נִגְרָ שׁוּשׁ בְּרֵאשׁוֹ גְלוֹסְטְרָא, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹסֵר, וְרַבִּי יוֹסֵי מְתִיר. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מַעֲשֶׂה בְכֹסֶת שֶׁבְּטַבְּרַיָא שֶׁהָיוּ נוֹהֲגִין בּוֹ הַתֵּר, עַד שֶׁבָּא רַבֵּן גַּמְלִיאֵל וְהוֹקֵנִים וְאָסְרוּ לָהֶן. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, אִיסוּר נִהְגוּ בָהּ. בָּא רַבֵּן גַּמְלִיאֵל וְהוֹקֵנִים וְהִתִּירוּ לָהֶן: 'א נִגְרָ הַנִּגְרָר, נוֹעְלִים בּוֹ בְּמַקְדָּשׁ, אֲבָל לֹא בְּמִדְיָנָה. וְהַמְנַת, כָּאֵן וְכָאֵן אָסוּר. רַבִּי יְהוּדָה

רבנו עובדיה מברטנורא

דכי היכי דאמר לא יעמוד ברשות היחיד יפתח ברשות הרבים וכו' הכי נמי קאמר לא יעמוד אדם בכרמלית ויפתח ברשות היחיד, ברשות היחיד ויפתח בכרמלית. ומשום הכי קא מותבי ליה משוק של פטמים שהיה בירושלים דכרמלית היא כיון שדלתותיה נעולות בלילה לא מקריא רשות הרבים, והחלון שמניחין בו המפתח היה רשות היחיד והיו עומדין בכרמלית ופותחין ברשות היחיד: **פטמין**. טבחים שמפטמים בהמות לשחוט. ואין הלכה כרבי מאיר לא ברשות הרבים ולא בכרמלית: **של צמרים**. מוכרי צמר: ' נגרי. כעין בריח שתוחבים בכותלים או באסקופה לנעול בו הדלת: **גלוסטרא**. שראשו עבה ועגול כמין רמון ועשוי כבוכנא שראוי לדרך בו פלפלין, ואע"ג דתורת כלי עליו אוסר ר' אליעזר, אלא אם כן קשור ותלוי בדלת: **ור' יוסי מתיר**. והלכה כרבי יוסי: 'א **נגר הנגרר**. בריח הקשור בדלת אבל אינו תלוי בו, שהחבל הקשור בו ארוך והבריח נגרר על גבי קרקע, ובנגר שאין בראשו גלוסטרא עסקינן, דביש בראשו גלוסטרא הא שרי ליה ר' יוסי לעיל אע"פ שאינו קשור והלכה כמותו: **נועלים בו במקדש**. דשבות בעלמא הוא ואינו בונה ממש הואיל וקשור הוא, אלא מפני שנגרר מחזי כבונה, ואין שבות במקדש: **והמונח**. שאינו קשור כלל הוי בנין

connected at all, is not actual building and its prohibition is only Rabbinical because of its resemblance to building and therefore, he] says: With one that rests on the ground one may lock with it in the Temple [since Rabbinical restrictions regarding Shabbat do not apply in the Temple] and with one that drags on the ground this is also permitted elsewhere [since he holds that this does not even resemble building; the *halachah* follows Rabbi Yehudah]. (12) A lower pivot pin [of a closet which fell out of place; since the upper pin is still in place, this is not considered building and] may be reinserted into its socket [or hinge] in the Temple [where Rabbinical restrictions regarding Shabbat do not apply], but not elsewhere [anywhere outside the Temple this is Rabbinically forbidden lest he use a hammer to fix the pin, thus completing the object with a finishing touch [מכה בפטיש] (see Mishnah Shabbat 12:1, Chok vol. 2, pg. 523)]. However [since without the upper pin in place the door most certainly will fall], the reinsertion of the upper one is prohibited [as building, both] here [in the Temple] and there [outside the Temple]. Rabbi Yehudah [maintains that there is no Biblical prohibition of building regarding movable vessels and therefore, he] says: The upper one may be reinserted in the Temple [where Rabbinical restrictions regarding Shabbat do not apply; elsewhere outside the Temple, this is Rabbinically forbidden lest he use a hammer to fix the pin, thereby completing the object with a finishing touch] and the lower one [never requires a hammer so we need not fear of “completing the object,” therefore, it is permitted] elsewhere also. (13) [A priest who removed a bandage dressing so that it would not interfere with his service (any interposition between his hand and ritual vessels invalidates the service)] is permitted to replace a dressing on the wound in the Temple [i.e., because of the Temple service. Had he not been permitted to do so, he would desist from performing the service altogether (Beitzah 11b)], but not elsewhere [a Rabbinical prohibition lest one come to smooth the salve on the bandage which is prohibited as the primary labor of ממחק]. However, if [he is applying it] for the first time, it is forbidden anywhere [the rule that Rabbinical prohibitions do not apply in the Temple is not applicable here since the bandage is for the personal benefit of the priest. The Gemara explains that this prohibition is only when he placed the removed bandage on the ground, but, if he held it or placed it upon an object, it would be permitted to reapply]. A string [of a lute that was used by the Levites as part of the Temple service that broke on Shabbat] may be knotted [in the center of the string] in the Temple but not elsewhere [even though knotting in the center is a temporary measure that does not fall under the category of the primary labor of tying

רבנו עובדיה מברטנורא

ממש. ור' יהודה סבר לא הוי בנין ממש אלא מחזי כבנין, ובמקדש לא גזרו משום שבות. והנגרר אף במדינה מותר, הואיל וקושר, אע"פ שאינו תלוי. והלכה כר' יהודה: **יב מחזירין ציר התחתון.** של דלת שכל זמן שלא יצא העליון נוח להחזירו ואין כאן בנין: **אבל לא במדינה.** גזירה שמא יתקע, דהוי מלאכה: **והעליון כאן וכאן אסור.** דכיון דיצא עליון כולו נופל והוי ליה כבנונה: **ר' יהודה אומר כו.** דסבירא ליה אין בנין בכלים וליכא אלא שבות, ובמקדש לא גזרו על השבות. ואין הלכה כר' יהודה: **יג מחזירין רטיה.** כהן שהוצרך לעבוד עבודה בשבת ונטל רטיה שהיתה על גבי מכה שעל ידו כדי שלא תהא חוצצת בין בשרו לעבודה, מחזירה על גבי מכתו לאחר העבודה. דאי לא שריית

אומר, המנח מתר במקדש, והנגרר במדינה: **יב מחזירין ציר התחתון במקדש, אבל לא במדינה.** והעליון, כאן וכאן אסור. רבי יהודה אומר, העליון, במקדש, והתחתון במדינה: **יג מחזירין רטיה במקדש, אבל לא במדינה.** אם בתולה, כאן וכאן אסור. קושרין ניקא במקדש, אבל לא במדינה. אם

permanent knots, still because it has the appearance of a permanent knot this is forbidden as *מורעית עין* (see last Tosfot Yom Tov of Shabbat)]. For the first time, however, this would be forbidden anywhere [even for the Temple service. The dispensation permitting

the Rabbinical injunction was given in the Temple only where the preparation necessary for performing the *mitzvah* was not possible to do before Shabbat, as for example the case in the Mishnah where the string broke on the Shabbat. However, if one neglected to tie on a string before Shabbat even for the Temple service, this would be forbidden. Thus, according to this explanation, the Mishnah argues on Rabbi Eliezer (Shabbat 19:1) who maintains that all preliminaries necessary for the performance of a *mitzvah* regardless of whether or not it could have been done before Shabbat, supersedes Shabbat (see Ohr Gadol and Maharshah 103b בד"ה [אילימא רבנן]). A wart [on an animal invalidating it as a sacrifice (see Leviticus 22:22)] may be removed [by hand, thus enabling the sacrifice to take place] in the Temple [where Rabbinical restrictions regarding Shabbat do not apply; cutting without the use of an instrument is considered cutting in an unusual manner which is only Rabbinically forbidden], but not elsewhere. However, if [it needs to be cut off] with an instrument, it is forbidden here [in the Temple] and there [outside the Temple]. (14) A priest who injured his finger [since it is unbecoming to officiate with an open wound] may wrap some reed-grass on it in the Temple [even though the reed-grass has medicinal properties and as such is Rabbinically forbidden (see Shabbat 14:3, Chok vol. 2, pg. 133), however, in the Temple, these prohibitions are waived], but not elsewhere. But if it was intended to force out blood [Biblically forbidden as a subcategory of slaughtering], it is forbidden both here [in the Temple] and there [outside the Temple]. Salt may be scattered on the ramp of the altar so that the priests do not slip [although "repairing"

בתחלה, כאן וכאן אסור. חותכין יבלת במקדש, אבל לא במדינה. ואם בכלי, כאן וכאן אסור: יד כהן שלקה באצבעו, כורך עליה גמי במקדש, אבל לא במדינה. אם להוציא דם, כאן וכאן אסור. בוזקין מלח על גבי הכבש בשביל שלא יחליקו, וממלאים

רבנו עובדיה מברטנורא

ליה להחזירה ממנו ולא עבד עבודה. אבל לא במדינה. גזירה שמא ימרח הרטייה וחיוב משום ממוק: **ואם בתחילה.** שלא היתה קשורה מבעוד יום וכהן זה לא שלקה לצורך עבודה. **כאן וכאן אסור.** ולא אמרינן הכא אין שבות במקדש, דלאו צורך גבוה הוא אלא צורך עצמו. והא דאסרי רבנן החזרת הרטייה אינו אלא כשפירשה על גבי קרקע, אבל אם לקחה בידו כל זמן שהיא בידו או אפילו נתנה על גבי כלי ולא פירשה על גבי קרקע מותר להחזירה בכל מקום: **קושרין נימא.** נימת כנור של שיר הלויים שנפסקה בשבת. דקסבר מכשירי מצוה שלא יכול לעשותם מאתמול דהא היום נפסקה דוחין את השבת. ודוקא כשנפסקה באמצע שאינו קושרה אלא לפי שעה, אבל סמוך ליתדות דהוי קשר של קיימא אסור: **ואם בתחילה.** שלא היתה שם מעולם דיכול לעשותה מאתמול אסור: **יבלת.** היא מום בקדשים, שנאמר (ויקרא כג) או יבלת, וחותכים אותה במקדש ביד, דאין בזה אלא משום שבות, דכלאחר יד הוא. אבל לא בכלי, דמלאכה גמורה היא שכך עושים בחול. וכשחותך מבעלי חיים הוי תולדה דגוזז את הצמר: **יד כורך עליה גמי.** ואע"פ שהגמי מרפא את המכה, הואיל והשתא מיהא צורך עבודה הוא, דלא אורח ארעא שתהא מכתו נראית עם עבודה, ומכסה אותה בגמי: **אבל לא במדינה.** דרפואה בשבת שבות היא ואסור: **אם להוציא דם.** שמהדהק בגמי כדי להוציא דמה: **כאן וכאן אסור.** דהוה ליה חובל ואב מלאכה לא אשתרי במקדש: **בוזקים מלח.** כותתים ומפזרים מלח על גבי הכבש שעולים בו למזבח, מפני שחלק הוא ופעמים נופלים ממנו שמחליקים רגליהם בו. בוזקים, לשון כתיחה: **אבל לא במדינה.** מפני שהוא מתקן: **ממלאים מים מבור הגולה ומבור הגדול.** כך שמן.

ordinarily is Rabbinically forbidden]. Water may be drawn on Shabbat by means of a pulley [which is generally Rabbinically forbidden, due to the ease of operation one may come to draw water for his garden as well] from the Cistern of the Exiles and from the Great Cistern [names of wells located in the Temple Courtyard]; and on a Festival day [the Rabbis upheld the special dispensation issued by the Prophets Chagai, Zechariah,

and Malachi when the exiles were returning from Bavel to draw with a pulley] from the *Haker* well also. (15) If a [dead] creeping thing was found in the Temple [on Shabbat when it is forbidden Rabbinically because to handle useless objects of *muktzah*, since in the Temple, Rabbinical prohibitions do not apply], a priest should carry it out [without touching it as this would defile him; rather, he should remove it by holding it] with his belt [since the belt will become defiled only to the first degree, it does not defile a person] thus, avoiding keeping the impurity there any longer than is necessary; these are the words of Rabbi Yochanan ben Beroka. Rabbi Yehudah says: [It should be removed] with wooden tongs [which are not susceptible to impurity, even if it takes more time to do so] in order that the impurity not be increased [the *halachah* follows Rabbi Yehudah]. From where must it be removed? From the Temple, from the porch [before the Temple on its eastern side], and from between the porch and the Altar [however, in other areas, it would be sufficient to temporarily cover it with a pot until after Shabbat]; these are the words of Rabbi Shimon ben Nanus. Rabbi Akiva says: It must be removed from any place where *karet* is incurred for entering [in a state of impurity] intentionally and a sin-offering for entering unintentionally [i.e., from the entire Temple Courtyard]. However, in other areas, we cover it with a pot. Rabbi Shimon says: [Do not wonder at my seemingly contradictory views: Regarding one Rabbinical enactment (the laws of *techum*, Eruvin 4:11, Chok vol. 5, pg. 433) I am lenient (maintaining that one who arrived within fifteen cubits of the Shabbat limit of his hometown when overtaken by dusk, may enter the town) whereas regarding another (the string of a lute that broke on Shabbat, see Mishnah 13 above) I am stringent (by prohibiting it to be repaired by reknitting, allowing only

מבור הגולה ומבור הגדול בגלגל בשבת, ומבאר הקר ביום טוב: טו שרץ שנמצא במקדש, כהן מוציא בהמינו, שלא לשהות את הטמאה, דברי רבי יוחנן בן ברוקא. רבי יהודה אומר, בצבת של עץ, שלא לרבות את הטמאה. מהיכן מוציאין אותו, מן ההיכל ומן האולם ומבין האולם ולמזבחה, דברי רבי שמעון בן ננס. רבי עקיבא אומר, מקום שתביין על ודונו כרת ועל שגגתו חטאת, משם מוציאין אותו, ושאר כל המקומות כופין עליו פסכתו. רבי שמעון אומר,

רבנו עובדיה מברטנורא

ושניהם היו בלשכת העזרה: בגלגל. העשוי להעלות בו הדלי על ידי חבלים. ומשני בורות הללו בלבד התירו למלאות מים בגלל בשבת, אבל בשאר בורות אסור, גזירה שמא ימלא לגינתו ולחורבתו מתוך שממלאין בלא טורח אתי להשקות בו גינתו וחורבתו בשבת. ובמקום דליכא למגור שמא ישקה לגינתו ולחורבתו מותר למלאות בגלגל, ולא חישישין מפני שמשמיע קול, שלא אסור אלא קול של שיר בלבד. והכי נמי שרי למטרף אבבא ומיקש על תרעא בשבת ואין בכך כלום: ומבור הקר. על שם שהיה באר מים חיים קרי ליה בור הקר, לשון מקור. ובור זה היה צריך לבני הגולה ברגל, והתירו להם נביאים שביניהם חגי זכריה ומלאכי למלאות ממנו בגלגל ברגל, ונשאר בהיתרו שממלאין ממנו ביום טוב בגלגל אף במדינה, מה שאין כן בשאר בארות הנובעים: טו כהן מוציא בהמינו. בשבת. ולא חישישין לטלטול, דאין שבות במקדש: בהמינו. באבנטו. ואע"ג דמטמא ליה לאבנט שהוא קדוש, הכי עדיף, שלא להשהות את הטומאה בעזרה לחזר אחר הצבת של עץ. ובידיו לא נגע ביה, דלא נטמי כהן גופיה, הלכך בהמינו אוחזו דלא נגע. ושרץ אינו מטמא במשא, והאבנט שנטמא בשרץ אינו מטמא את הכהן כשאוחזו, דהוה ליה אבנט ראשון לטומאה

a bow instead, Eruvin 103a) the reason is: **מִשְׁלֶךְ נָתַנוּ לָךְ, שְׁלֵא הִתִּירוּ לָךְ אֶלָּא מִשּׁוּם שְׁבוּת:**
 In the case of the *techum*] where the Sages have permitted for you, they have only given what is really yours [i.e., since the surveyors of the Shabbat limits place the marker fifteen cubits inside the town and thus, in reality, he has reached the town limit this is hence not a lenient ruling (see Chok vol. 5, pg. 433), whereas in the case of the lute] since they have only permitted you [in the Temple] that which is forbidden as a Rabbinical edict [only, however knotting can sometimes be Biblically forbidden and thus the lute may be temporarily fixed only with a bow which is never Biblically forbidden].

רַבְנָא עֹבְדֵיהּ מִבְּרִטְנוֹרָא

ואין אדם וכלים מקבלין טומאה אלא מאב הטומאה: **צבת של עץ.** שהיא פשוטי כלי עץ ואין מקבלים טומאה: **שלא לרבות את הטומאה.** לטמא אבנט הטהור. ונוח לו להשהותה שם ולחזור אחר הצבת מלרבות את הטומאה. והלכה כר' יהודה: **מהיכן מוציאין אותו.** בשבת: **מן ההיכל ומן האולם.** אבל בעורה אם נמצא שם מ כסה אותו בפסכת ומניחו עד שתחשך: **כל מקום שחייבין על זדונו כרת.** אם יכנס לו בטומאה, דהיינו כל העורה, משם מוציאין אותו: **ושאר כל המקומות כופין עליו פסכתו.** סיר של נחושת. תרגום של סירותיו פסכתו ותייה. לכסותו עד שתחשך. והלכה כרבי עקיבא: **ר' שמעון אומר מקום שהתירו לך חכמים וכו'.** ר' שמעון פליג אתנא קמא דלעיל דאמר קושרין נימא במקדש, וסבר דאין קושרין נימת כנור שנפסקה אלא בעניבה שהיא אסורה משום שבות בלבד ואי אפשר שיבא בה לידי חיובא דאורייתא, אבל לא קושרין בקשר שאפשר לבא בו לידי חיובא דאורייתא. ואמר רבי שמעון לתנא קמא, אל תנמה עלי שאני מחמיר כאן וגבי תחומין אני מיקל טפי ואומר שאפילו יצא חוץ לתחום חמש עשרה אמה יכנס, דגבי תחומין משלך נתנו לך, משום דידעינן שאותם חמש עשרה אמה אינם חוץ לתחום, שמודדי התחומין הקובעין סימנין בסוף התחום קים לן בגווייהו שאין קובעין התחום בסוף אלפים ממש אלא כונסין לתוך התחום מפני הטהועין שאין מכירין הסימן ופעמים יוצאים להלן ממנו מעט וחוזרין, ומשום הכי אני מיקל בתחומים. אבל לקשור נימא במקדש, שלא התיירו במקדש אלא איסור שבות לא חיובא דאורייתא, אני מחמיר ואומר דדוקא עניבה שיש בה איסור שבות התיירו, אבל לקשור קשר ממש שפעמים יש בו חיובא דאורייתא לא. ואין הלכה כרבי שמעון:

Gemara Eruvin, 102b

גמרא עירובין דף ק"ב:

Our Rabbis learned: A bandage that became detached from a wound may be replaced on the Shabbat. Rabbi Yehudah states: If it slipped down, it may be pushed back up or if it moved up, it may be pushed back down [but if it fell off, it may not be replaced]. One may also expose part of the bandage and wipe the [exposed] opening of the wound and

תְּנִי רַבְנָא רְטִייהּ שְׁפָרְשָׁה מַעַל גְּבִי מִכָּה מְחֹזְרִין בְּשֶׁבֶת רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הוֹחֲלֶקָה לְמִטָּה דוֹחֲקָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה דוֹחֲקָה לְמִטָּה וּמִגְלָה מְקַצֵּת הֶרְטִייהּ וּמְקַנֵּת פִּי הַמִּכָּה וְחֹזֵר וּמִגְלָה מְקַצֵּת הֶרְטִייהּ וּמְקַנֵּת פִּי הַמִּכָּה וְרְטִייהּ עֲצָמָה לֹא יִקְנֵחַ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמַרְחֵת וְאִם מִירַח חַיִּיב חֲטָאת. אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל הֲלֹכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַב חֲסָדָא לֹא שָׁנוּ אֶלָּא שְׁפָרְשָׁה עַל גְּבִי

then he may expose another area of the bandage and wipe the opening of the wound. But the bandage itself may not be wiped off since this would be spreading the salve and if one spread the salve, he would be liable for a sin-offering [which is prohibited being the primary labor of *ממחוק*]. Rabbi Yehudah said, in the name of Shmuel, the *halachah* follows Rabbi Yehudah. Said Rabbi Chisda: This is only if it slipped off onto an object, but if slipped off and fell to

the ground, all admit that it is prohibited [to replace, since this would be tantamount to placing a bandage at the outset, which is Rabbinically prohibited, lest one come to smooth the salve on the bandage. However, the Rabbis did not forbid replacing the bandage where it did not completely fall off

since this is not a common occurrence]. Mar the son of Rabbi Ashi said: I was once standing in front of my father, when his bandage slipped and fell onto a pillow and he replaced it. I said to him: Does not the master hold of the statement of Rabbi Chisda that they argue only in a case where it slipped off onto an object, but if slipped off and fell to the ground, all admit that it is prohibited [and thus, accordingly, Rabbi Yehudah would hold that where it fell onto a pillow, it would be forbidden to replace] and Shmuel stated that the *halachah* follows Rabbi Yehudah? He answered me: I did not hear this, meaning, I do not accept this [statement of Rabbi Chisda and I maintain that Rabbi Yehudah forbids only where it fell to the ground, but if it fell onto a pillow, Rabbi Yehudah agrees that it is permitted].

וזהו במדבר דף קי"ח ע"א

איש על דגלו באותות לבית אבותם יחנו בני ישראל וגומר. רבי אלעזר פתח (ישעיה מ"ו) שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה וגומר. כמה חביבה אורייתא קמי קדשא ברין הוא דהא בכל אתר דמילי דאורייתא אשתקעו קדשא ברין הוא וכל תיילין דיליה פלחו צייתין למלוהיה וקדשא ברין הוא אתי לדיירא עמיה הדיא הוא דכתיב (שמות כ) בכל המקום אשר אזכיר את שמי וגומר ולא עוד אלא דשנאוי נפלין קמיה והא אוקמוה. תא חזי פקודי אורייתא עלאין אינון לעילא. אתי בר נש ועביד פקודא הדיא והוא פקודא קנימא קמי קדשא ברין הוא ומתעטרא קמיה ואמר פלגנייא עבד לי ומן פלגנייא אנא בגין דאיהו אתער ליה לעילא. כגוונא דאיהו אתער ליה לתתא הכי נמי אתער לעילא ועביד שלמא לעילא ותתא כמה דאתא אומר (ישעיה כ"ו) או יחזק במעונו יעשה שלום לי יעשה לי. יעשה שלום לי לעילא שלום יעשה לי לתתא. וכאה חולקיה דההוא בר נש דעביד פקודי אורייתא. שמחו את ירושלים וגומר בגין דהדרה לא אשתכח אלא בזמנא דישראל קיימי בארעא קדישא דתמן אתחברת אתתא בפעלה וכדין הוא חדוותא דכלא חדוותא דעילא ותתא. בזמנא דישראל לא אשתכחו בארעא קדישא אסיר ליה לבר נש למחדי ולאחזאה חידו דכתיב שמחו את ירושלים וגילו בה וגומר. וגילו בה דייקא. רבי אבא תמא חד בר נש דהוה חדי בכי טרונייא דבכל בטש ביה אומר שמחו את ירושלים כתיב. (אמר רבי אבא) בזמנא דירושלים בחדוה בעי בר נש למחדי רבי אלעזר למעמיה דאמר שמחו את ירושלים היינו דכתיב (תהלים ק) עבדו את יי בשמחה. כתוב אחד אומר עבדו את יי בשמחה. וכתוב אחד אומר (שם ג) עבדו את יי ביראה וגילו ברעדה. מה בין האי להאי. אלא כאן בזמנא דישראל שראן בארעא קדישא כאן בזמנא דישראל שראן בארעא אחרא. (דבר אחר) עבדו את יי ביראה דא כנסת ישראל בזמנא דאיהי בגלותא ביני עממיא. אומר רבי יהודה והא כתיב (ישעיה נ"ה) כי בשמחה תצאו ודא היא כנסת ישראל ביני דאמר תצאו מן גלותא הוא. ואקרי שמחה. אומר ליה ודאי הכי הוא דכל זמנא דאיהי בגלותא ושכיבת לעפרא לא אקרי שמחה עד דקדשא ברין הוא ייתי לגבה ויוקים לה מעפרא ווימא (שם נ"ב) התנערי מעפר וגומר. קומי אורי וגומר. ויתחברון פחדא (ויוקים לה מעפרא) כדין חדוותא אקרי. חדוותא דכלא וכדין בשמחה תצאו ודאי כדין כמה תיילין יפקון לקבלה דמטרונייתא לחדוותא דהלולא דמלכא כמה דאתא אומר ההרים והגבעות יפצחו וגומר וכתיב (שם) כי הלך לפניכם יי ומאספכם וגומר:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Sefer HaCharedim, 54

מספר חסידים סימן נ"ד

What is, in reality, considered murder but, is not recognized as such; whose punishment is very severe? A sin which seems light, but is considered very severe in Heaven? It is [the sin of] embarrassing [someone]: Embarrassing another person in public or causing him anguish in front of someone before whom he becomes embarrassed. For if he were to kill him, he would prefer death to being shamed in this manner. If someone did embarrass another person, is troubled and regrets his action, wanting to accept penance, he should come before God-fearing people, asking them to help find for him the proper way to repent. They should say to him: Know that you have committed a great evil, for you have spilled the blood of your friend. For so we find regarding Aviyah, the son of Yeravam that he rebuked Rechavam with words, intending to embarrass him, and was punished by dying through illness (I Kings 14). This happened even though he shamed him for worshipping idols. Therefore, my son, go and ask forgiveness of your fellow until he is appeased and forgives you. Thus, take great care of your soul that you not embarrass or cause anyone to blush in shame.

איזו היא רציחה שאינה נפרת לעינים והעונש גדול מאד והעבירה קלה ותמורה היא למעלה היא הבושה. המבייש פני חברו ברבים או מצערו בפני מי שמתבייש ומצטרע שאילו היה הורגו היה מקבל מיתה כדי שלא יהיה מתבייש אחר כך. מי שבייש את חברו ומצטרע ומתחרט ורוצה הוא לקבל את הדין ובא לפני יראי ה' למצוא לו פתח לתשובה יאמר לו דע כי רעתך רבה כי שפכת את דמו של חברך שכן מצינו באביה בן רחבעם שהוכיח לירבעם בדברים לביישו וניגף למוות. אף על פי שביישו שהיה עובד עבודה זרה לכן לך בני לפייס את חברך עד שיתפייס ומחול לך והזהר מאד לנפשך שלא תבייש ושללא תלבין פני אדם:

Practical Law:

הלכה

Rambam, Laws of Prayer, Chapter 6

הרמב"ם הלכות תפלה פרק ו

(1) A person is forbidden to taste anything or do any work from dawn onwards until he has recited the morning prayers. Nor may he go to another's house to greet him or set out on a journey before reciting the morning prayers. However, he may eat, do work, or set out on a journey before saying the additional [*mussaf*] prayer or the afternoon [*minchah*] prayer. However, he may not eat a

א אסור לו לאדם שיטעום בלום או שיעשה מלאכה מאחר שיעלה עמוד השחר עד שיתפלל תפלת שחרית. וכן לא ישכים לפתח חברו לשאול בשלומו קודם שיתפלל תפלת שחרית ולא יצא בדרך קודם שיתפלל. אבל טועם ועושה מלאכה קודם שיתפלל מוסף וקודם מנחה. אבל אינו סועד סמוך למנחה: ב בין שהגיע זמן מנחה גדולה לא יכנס

large meal just before [the time for] the afternoon prayer. (2) Once *minchah gedolah* [the earliest time for saying the afternoon prayer] has arrived, a person may not enter a

bathroom even to sweat, until he has prayed, lest he become faint and come to neglect the prayer. He may not even eat a snack, lest he continue eating. He may not sit in judgment, even if only to pronounce the verdict, lest the verdict be overturned and the trial be extended causing him to neglect his prayers. A person may not sit before a barber to get a haircut, even a simple haircut, lest the scissors break [and he miss the time for prayer]. He may not enter a tannery close to the time for the afternoon prayer until he has prayed, lest he see something wrong with his work, become occupied with it, and tarry too long to pray. But if he did begin any of these activities, he need not stop; he may finish and then recite the afternoon prayer. (3) What is considered the beginning of a haircut [for which, once started, one does not have to stop to pray]? When the barber's apron is spread out on his lap. What is considered the beginning of using the bathroom? When he takes off the garment closest to his body. What is considered the beginning of tanning? When he ties the apron over his shoulders. What is considered the beginning of eating? For the people of the Land of Israel, when one washes his hands. For the people of Babylonia, when one loosens his belt. What is considered the beginning of a trial? When the judges wrap themselves in their *talitot* and sit down. And if they were already sitting [dealing with a previous case], the beginning of the trial is when the litigants begin to present

their cases.

למרחץ אפילו להזיע עד שיתפלל שמא יתעלה ויבטל מן התפלה. ולא לאכול אפילו אכילת עראי שמא ימשך באכילה. ולא לדון אפילו בגמר דין שמא יסתר הדין וימשך ויבטל מן התפלה. ולא ישב לפני הספר לספר אפילו תספורת הדיוט עד שיתפלל שמא ישבר הזוג. ולא יכנס לבורסקי סמוך למנחה עד שיתפלל שמא יראה הפסד במלאכתו ויתעסק בה ויתעכב מן התפלה. ואם התחיל באחת מאלו לא יפסיק אלא גומר ואחר כך מתפלל תפלת מנחה: ג מאימתי התחלת התספורת משניח מעפורת של ספרין על ברביו. ומאימתי התחלת מרחץ משיפשוט הבגד הסמוך לבשרו. ומאימתי התחלת הבורסקי משיקשור בגד בין בתפיו כמו שהאומנין עושין. ומאימתי התחלת הדין משיתעטפו הדיינין וישבו ואם היו יושבים משיתחילו בעלי דינין לטעון:

BAMIDBAR FOR TUESDAY

TORAH

במדבר ליום שלישי

תורה

כיון בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי הה דשם ב"ן להשאר בו הארה מוטוספת הגפש משבת שעברה

יא לבנימן אבידן בר גדעוני:
יב לִדָּן אחיעזר בר עמישדי:
יג לאשר פגעיאל בר עכרון:
יד לגד אליסף בר דעואל:
טו לנפתלי אחירע בר עינן:

יא לבנימן אבידן בן גדעוני: יב לִדָּן
אחיעזר בן עמישדי: יג לאשר פגעיאל
בן עכרון: יד לגד אליסף בן דעואל:
טו לנפתלי אחירע בן עינן:

(11) For Binyamin, Avidan, the son of Gid'oni; (12) For Dan, Achi'ezer, the son of Amishaddai; (13) For Asher, Pagiail, the son of Okhran; (14) For Gad, Elyasaf, the son of De'ueil; (15) For Naftali, Achira, the son of Einan.